

یادداشت

لزوم ترمیم اعتماد عمومی

علی محمد نمازی

عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی

بار دیگر در نتیجه رفتار ناسنجیده بعضی از ماموران نیروی انتظامی و این بار تحت عنوان ارشاد و توجیه، خانم مهسا امینی دختری ۲۲ ساله که به اتفاق خانواده هممان تهران بوده توسط گشت ارشاد در حضور برادرش بازداشت و در جریان انتقال و انجام تشریفات آموزش و توجیه(امری که قانون به‌عهده پلیس نگذاشته) دچار عارضه و با عدم وجود علائم حیاتی به بیمارستان منتقل و به فاصله اندکی و به رغم تلاش کادر درمان بیمارستان کسری جان خود را از دست می‌دهد. به فرض درستی ادعای پلیس که خانم مهسا امینی دچار سکنه مغزی و یا قلبی شده باشد، این خود دو پیام در بر دارد: الف- نحوه برخورد گشت ارشاد از لحظه مواجهه با افراد تا مقصد به گونه‌ای بوده است که می‌تواند موجب سکنه شود، ب- ایجاد چنین استرسی در خانم مهسا امینی دلیل نا‌آشنایی وی با اینگونه فضاها و رفتارها و نشانه‌های و سلامت اخلاقی و ذهنی او است. آیا این فاجعه و رویدادهای مشابه آن کافی نیست که برای مصالح و رعایت انتظارات بحق مردم و حال بدی که در تنگناهای معیشتی دارند از این شیوه و رفتارها دست برداشت. از حضرات روحانیون و مراجع محترم انتظار می‌رود با عنایت به مسئولیت و رسالت تاریخی و با توجه به جایگاه و نفوذ کلام خود، در قبال این امور مهم و تاثیر گذار عکس‌العمل در رخور را داشته باشند. در شرایطی که اجرای بسیاری از اصول قانون اساسی در زمینه تامین حقوق اساسی ملت از جمله معیشت و اشتغال و مسکن معطل مانده دولت و سایر مجریان با رعایت اولویت‌ها عملکرد گشت ارشاد را مورد بازنگری قرار داده و با اصلاح قوانین ناکارآمد در جهت ترمیم اعتماد مردم با تامین حداقل‌های زندگی شرافتمندانه گام بردارند. از طرف دیگر بر نمایندگان مجلس است که ضمن نظارت همه جانبه بر کلیه دستگاه‌ها و نهادهای اجرائی، دفاع از حقوق مردم و موکلین خود و پیشگیری از تضییع حقوق آنها وجه همت خود قرار دهند و همچنین در جهت اصلاح قوانین و مقررات ناکارآمد، عدم منطبق با نیاز روز اقدام اساسی نمایند. دستگاه قضائی نیز با حفظ استقلال و در جهت رویکرد جدید وعده داده شده، در مواردی همچون فوت بانو امینی با قوت ابعاد این حادثه را روشن و ضمن تنویر افکار عمومی با هر گونه تخلف یا سهل انگاری قاطعانه برخورد کند. از عموم رسانه‌ها به‌ویژه و باالخاص صدا و سیما انتظار می‌رود در همه جنبه‌ها به‌خصوص در چنین مواردی که احساسات مردم جریحه دار و خانواده عزیزی داغدار است صادقانه حقایق پیرامون موضوع را تبیین کند.

دیدگاه

آیا رئیسی پاسخگوی مسائل امروز ایران در سازمان ملل است؟

آرمان ملی - امید کاجیان: رئیس‌جمهور رئیسی به نیویورک رفته؛ سفری که تحت الشعاع مسائل گوناگونی خواهد بود این در حالی است که در پی حوادث اخیر در کشور، نگاه‌ها به سمت و سوی ایران بیش از همیشه شده است. مذاکرات ناقص فراموش‌شده پیش دیگری از چالش‌هایی است که رئیس‌جمهور در آستانه سفرش به نیویورک با آن روبه‌رو خواهد بود در کنار این قطعاً بنا به دلایلی مخالفین وی نیز در نیویورک بیکار نخواهند نشست و احتمال دارد تجمعاتی برپا کرده و توجیهات را از این رو به سمت خود جلب کنند. اینکه رئیسی در مجموعه‌ای از چالش‌های داخلی و خارجی باید در سازمان ملل به سخنرانی بپردازد شاید بیش از هر زمانی مورد این پرسش باشد که او قرار است در این سخنرانی به چه نکاتی اشاره شده آقای رئیسی مصاحبه‌هایش در آستانه این سفر با رسانه‌های خارجی است را نیز آغاز کرده و البته برخی از سوالات از او نیز بیابانگر اتفاقاتی است که اخیراً در ایران رخ داده است. عمده چالش‌های او چیست و باید در حوزه سیاست داخلی و خارجی به چه نکاتی اشاره کند؟ قاسم مجعلی کارشناس مسائل خارجی در اینباره به آرمان ملی می‌گوید: «مهم‌ترین چالش رئیسی مناقشه هسته‌ای و عدم توافق در برجام است، چالشی که اخیراً در مساله حقوق بشر و جان باختن مهسا امینی به وجود آمده قطعاً موضوع دیگری است که رئیس‌جمهور باید برای آن پاسخگو رسانه‌ها باشد به هر حال هر دو این مسائل فضای سخنرانی وی را تحت الشعاع قرار خواهد داد. در کنار این قطعاً مناقشات منطقه‌ای نیز وجود دارد. سفر اخیر او به سفر قند و حضور در پیمان شانگهای نیز به نوعی مسیری که کشور طی می‌کند و گرایشی که در این زمینه دارد را نیز نشان می‌دهد.» مجعلی می‌گوید: «شرایط به گونه‌ای نیست که سخنرانی ایشان کمکی به وضعیت مناسبات بین‌المللی ایران بکند. جز این تمام توجیهات به مساله روسیه و اوکراین معطلوف است و فشار بین‌المللی بر روسیه وجود دارد. اینکه ایشان چگونه بتواند این مسائل را مطرح کند تا فشارها بر ایران کاسته شود، کار خیلی سختی است باید صبر کرد و دید که در متن سخنرانی ایشان چگونه به این مسائل اشاره می‌شود.» احتمالاً درباره هلو کاست مورد سوال واقع خواهد شد. از طرف دیگر متن سخنرانی رئیسی احتمالاً به انتقادات تند از آمریکا معطلوف خواهد شد آنهم در زمانی که غرب منتظر تصمیم ایران برای بازگشت به برجام است.

ویژه

رئیس‌در نیویورک به حاشیه‌سازان پاسخ دهد

یک نماینده ادوار مجلس گفت: حضور رئیس‌جمهور در نیویورک با نطق در مجمع عمومی سازمان ملل و نشست‌های دیپلماتیک همراه خواهد بود. سیدحسین تقوی حسینی ادامه داد: در عین حال که قبول داریم نقطه ضعف‌ها و اشکالاتی در اداره کشور وجود دارد ولی این ضعف‌ها و اشکالات در همه کشورهای دنیا نیز دیده می‌شود؛ با این وجود غربی‌ها و معاندین با برجسته‌سازی مسائل می‌کوشند تصویرسازی نادرستی را در افکار عمومی ایجاد کنند. این تحلیلگر مسائل سیاسی تأکید کرد: از شناسن آقای رئیسی زمان او عازم سفر به نیویورک شد که در داخل کشور موضوع فوت خانم مهسا امینی پیش آمد و معاندین مشغول فضول‌سازی رسانه‌ای درباره این موضوع هستند تا با برانگیختن احساسات، افراد را به صحنه بکشاند. معتمد دستگاه سیاست خارجی به ویژه نمایندگی جمهوری اسلامی در سازمان ملل باید برای مقابله با این تحركات، ملاقات‌های قوی و درست حسابی را برای رئیس‌جمهور پیش بینی کنند.

حسن بهشتی پور در گفت و گو با «آرمان ملی»:

رئیس‌ی در نیویورک با چالش‌های رسانه‌ای مواجه خواهد شد

سفر نیویورک برای رئیس‌ی باسفرهای منطقه‌ای تفاوت دارد

رئیس‌ی باید بتواند چهره مثبتی از ایران در نیویورک ارائه بدهد

مهم‌ترین دستور کار رئیس‌ی در نیویورک باید لغو تحریم‌ها باشد

برداشت جمهوری اسلامی در زمینه حقوق بشر با غرب در تعارض قرار دارد

باقری برای تبیین وضعیت مذاکرات به نیویورک رفته است

کشورهای اروپایی باید آمریکا را مجبور کنند تحریم‌های ایران را لغو کنند

آرمان ملی - احسان انصاری: مهم‌ترین اهداف رئیس‌ی از سفر به نیویورک چیست؟ رئیس‌ی در این سفر با چه چالش‌هایی مواجه خواهد شد؟ حضور علی باقری در کنار رئیس‌جمهور چه فوایدی برای ایران در این سفر خواهد داشت؟ آیا قرار است گره مذاکرات برجام در این سفر باز شود؟ «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی این موضوع با حسن بهشتی پور، تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. بهشتی پور معتقد است: «همه کشورهای جهان میلیون‌ها دلار هزینه می‌کنند تا چهره مثبتی از خود در جامعه بین‌المللی نشان بدهند. بدون تردید داشتن یک چهره مثبت در بین افکار عمومی جهان یک دستاورد و سرمایه بزرگی به‌شمار می‌رود. این در حالی است که در داخل رخ می‌دهد به چهره مثبت ایران در عرصه جهانی آسیب می‌زند. آقای رئیسی در اجلاس سازمان ملل باید درباره دیدگاه ایران در باره مسائل بین‌المللی، خلع سلاح، برجام، کمک به صلح و امنیت منطقه اظهار نظر کند و از سوی دیگر سیاست‌های داخلی ایران را به خوبی در جامعه بین‌المللی تبیین کند. در چنین وضعیتی ایشان خدمت بزرگی به دیپلماسی کشور کرده است.» در ادامه محاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

با توجه به شرایط کشور سفر آقای رئیسی به نیویورک با چه چالش‌ها و فرصت‌هایی مواجه خواهد بود؟

از زمان ریاست‌جمهوری آقای احمدی‌نژاد روسای‌جمهور کشور تلاش می‌کنند همه جلسات مجمع عمومی سازمان ملل را شرکت کنند. این وضعیت برای آقای روحانی نیز وجود داشت و ایشان نیز هر هشت سال ریاست‌جمهوری خود را در اجلاس سالانه سازمان ملل شرکت کردند. سال

گذشته آقای رئیسی به دلیل شیوع ویروس کرونا به صورت آنلاین در این اجلاس شرکت کرد اما امسال تصمیم گرفته به صورت حضوری در این اجلاس شرکت کند. واقعیت این است که شرایط کشور باعث نشده که آقای رئیسی به نیویورک سفر کند، بلکه امتیازهایی که حضور در مجمع سازمان ملل دارد باعث شده آقای رئیسی به این سفر برود. در اجلاس سالانه سازمان ملل اغلب روسای‌جمهور، نخست وزیران و رهبران کشورهای مختلف حضور دارند و به همین دلیل این اجلاس می‌توان فرصتی باشد که آقای رئیسی با رهبران کشورهای مختلف در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی دیدار و گفت‌وگو کند. با این وجود هنوز مشخص نیست

که برنامه دولت برای اجلاس سالانه سازمان ملل چیست و رئیس‌جمهور قرار است با کدام رهبران سیاسی جهان دیدار و گفت‌وگو داشته باشد. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد این است که در شرایطی که ما با تحریم‌های بین‌المللی مواجه هستیم اینکه این دیدارها به چه میزان بتوانند به تعامل مثبت اقتصادی ایران با کشورهای دیگر کمک کند محل تردید است. از سوی دیگر حضور در مجمع عمومی سازمان ملل فرصتی را برای رئیس‌جمهور فراهم می‌کند که در نشست‌های خبری شرکت کند و مواضع خود را در مسائل مختلف مطرح کند. این در حالی است که دیدارهایی نیز با نخبگان ایرانی خارج از کشور صورت خواهد گرفت که می‌تواند فرصت خوبی برای آقای رئیسی و دولت باشد. اگر آقای رئیسی بتوان تبیین صحیحی از دیپلماسی ایران داشته باشد این امکان برای ایشان فراهم است که دستاوردهای مهمی داشته باشد.

مشخص است این است که حضور آقای رئیسی در اجلاس سازمان ملل یک آزمایش بزرگ برای ایشان به‌شمار می‌رود.

رئیس‌جمهور از سال گذشته تاکنون سفرهایی که انجام داده بیشتر منطقه‌ای بوده است. به همین دلیل حضور ایشان در نیویورک مهم‌ترین سفر خارجی آقای رئیسی به‌شمار می‌رود به دلیل اینکه چالش‌های خبری و رسانه‌ای زیادی به‌همراه خواهد داشت.

مهم‌ترین چالش‌های خبری و رسانه‌ای آقای رئیسی در نیویورک چه خواهد بود؟ آیا موضوع حقوق بشر یکی از این چالش‌ها خواهد بود؟

واقعیت این است که نه تنها آقای رئیسی و بلکه همه روسای‌جمهور ایران به نیویورک سفر کردند در زمینه حقوق بشر چالش جدی داشتند. دلیل این موضوع نیز این است که دیدگاهی که مسئولان جمهوری اسلامی درباره حقوق بشر دارند از جنبه‌های مختلف با آنچه در کشورهای غربی است تفاوت دارد. کشورهای غربی در زمینه حقوق بشر مبنایی دارند و آن را جز حقوق ذاتی بشر می‌دانند. این در حالی است که مسئولان جمهوری اسلامی حقوق بشر را ابزاری می‌دانند که کشورهای غربی به وسیله آن کشورهای را به مخالف غرب هستند را تحت فشار قرار می‌دهند. به همین دلیل نگاه دو

طرف به مقوله حقوق بشر کاملاً متفاوت است. جمهوری اسلامی موضوع حقوق بشر را از منظر اسلامی مورد توجه قرار می‌دهد. این برداشت نیز با برداشتی که کشورهای غربی نسبت به حقوق بشر دارند در تعارض قرار دارد. این چالش تنها مختص به آقای رئیسی نیست و همه روسای‌جمهور و وزرای خارج ما پس از انقلاب همواره با این چالش مواجه بوده‌اند.

رئیس‌ی باید روی چه نکاتی در این سفر تأکید کند تا ایران بتواند تعامل بیشتر داشته باشد؟

همه کشورهای جهان میلیون‌ها دلار هزینه می‌کنند تا چهره مثبتی را از خود در جامعه بین‌المللی نشان بدهند. بدون تردید داشتن یک چهره مثبت در بین افکار عمومی جهان یک دستاورد و سرمایه بزرگی به‌شمار می‌رود. این در حالی است که برخی اتفاقات که در داخل کشور رخ می‌دهد به چهره مثبت ایران در عرصه جهانی آسیب می‌زند و بسیاری از دستاوردهای سیاسی ایران را زیر سوال می‌برد. آقای رئیسی در اجلاس سازمان ملل باید درباره دیدگاه ایران درباره مسائل بین‌المللی، خلع سلاح، برجام، کمک به صلح و امنیت منطقه اظهار نظر کند و از سوی دیگر سیاست‌های داخلی ایران را به خوبی در جامعه بین‌المللی تبیین کند. در چنین وضعیتی ایشان خدمت بزرگی به دیپلماسی کشور کرده است. در شرایط کنونی به دلایل مختلف چهره ایران در عرصه بین‌المللی تخریب می‌شود و به همین دلیل رئیس‌جمهور باید تلاش کند پاسخ مناسبی برای این تخریب‌ها داشته باشد و بتواند چهره مثبتی از ایران در عرصه بین‌المللی نشان بدهد.

آقای باقری نیز در این سفر رئیس‌جمهور را همراهی می‌کنند. به چه میزان این احتمال وجود دارد که در این سفر گشایش‌هایی در مذاکرات برجام اتفاق بیفتد؟

آقای باقری به جز مذاکره کننده ایران معاون سیاسی وزارت امور خارجه نیز است. به همین دلیل این ضرورت وجود داشته که در این سفر رئیس‌جمهور را همراهی کند. حضور آقای باقری در این سفر بیشتر به این دلیل است که دیدارهایی که رئیس‌جمهور با مقامات کشورهای دیگر دارد بخش تبیین و تشریح وضعیت مذاکرات را برعهده بگیرند و موانع مذاکرات را برای مقامات کشورهای دیگر توضیح بدهند. شاید مهم‌ترین دلیلی که آقای باقری در این سفر حضور دارند همین موضوع باشد. در شرایط کنونی مذاکرات هسته‌ای متوقف شده و افکار عمومی جامعه جهانی نیز توجیه نیست که این مذاکرات به چه دلیل متوقف شده است. هنوز ما نمی‌دانیم توقف مذاکرات به دلیل رویکردی است که آمریکا در پیش گرفته و یا ایران. به همین دلیل شاید آقای باقری بتواند در نیویورک دلیل این موضوع را توضیح بدهد. به اعتقاد من امروز برای کشور هیچ مسأله‌ای مهم‌تر از به سرانجام رساندن مذاکرات برجام یا مذاکرات برای لغو تحریم‌ها وجود ندارد. این مسأله مهم‌ترین مسأله روز کشور

نه تنها آقای رئیسی و

بلکه همه روسای‌جمهور

ایران به نیویورک سفر

کردند در زمینه حقوق بشر

چالش جدی داشتند. دلیل

این موضوع نیز این است

که دیدگاهی که مسئولان

جمهوری اسلامی درباره

حقوق بشر دارند از

جنبه‌های مختلف با آنچه

در کشورهای غربی است

تفاوت دارد

حکام قطعنامه‌های پیشنهادهی سال ۹۹ و خرداد امسال را داده‌اند. این امکان برای این کشورها وجود دارد که با یک قطعنامه جدید مسأله را فیصله بخشند. با این وجود آنها می‌گویند چنین کاری نخواهند کرد برای اینکه ایران باید به سوالات پاسخ دهد. طرف ایرانی هم خواهان این است که این مسأله از نظر سیاسی حل شود. در شرایط کنونی مذاکرات در این موضوع متوقف مانده است. طرف ایرانی معتقد است قبل از توافق باید مسأله پادمان حل شود ولی طرف اروپایی معتقد است باید در حین اجرای توافق که در ۲۰۱۳ روز حاصل می‌شود این مسأله هم با شورای حکام حل و فصل شود و آنها هم قول مساعدت داده‌اند. در نهایت اینکه مسأله پیچیده شده و این گرهِ همچنان کور باقی مانده است.

نگره

سایه بلا تکلیفی بر روابط دو کشور

گفت‌وگوهای تهران و ریاض هم به بن‌بست خورد؟

گفت‌وگو بین تهران و ریاض به ایستگاه ششم نرسید. مذاکراتی که به نظر می‌رسید در مسیر پیشرفت جلو می‌رود مدت‌هاست متوقف شده و حتی لحن آرام‌تر مقامات عربستان و ایران، نسبت به یکدیگر هم باعث نشد تا بغداد بار دیگر میزبان گفت‌وگوها باشد. در این مدت عراق شاهد ناآرامی‌های بسیاری بود که بسیاری توقف گفت‌وگوها را گردن این وضعیت می‌انداختند. بهتر شدن روابط بین ایران و امارات و ماه‌های اخیر و رویکرد دولت سیزدهم به گسترش روابط خود با کشورهای منطقه، نشانه‌هایی بود که به نظر می‌رسید می‌تواند منجر به گسترش روابط ایران و عربستان شود. اما این اتفاق بیش از آنچه که باید به تعویق افتاد و هنوز هم بوی بهبودی از جانب بغداد به مشام نمی‌رسد. علی‌اکبر اسدی، کارشناس مسائل خاورمیانه در گفت‌وگو با خبرآنلاین و در تشریح علل تأخیر در مذاکرات روابط ایران و عربستان گفت: مذاکرات و گفت‌وگوهای بین ایران و عربستان که در این یک سال و خرده‌ای برجسته شده بود، بیش از هر چیز هدفش تنش زدایی بین دو کشور بود. اما مسأله کلیدی این است که فراتر از تنش زدایی و مدیریت تنش‌ها، دو کشور هنوز به یک تعریف و تشخیص مشخصی از همکاری بین دو طرف نرسیده‌اند. چون که موانع و چالش‌های جدی وجود دارد که پیشبرد همکاری‌ها در مقطع کنونی را بیست‌دشوار می‌کند. البته دو طرف با نوعی حسن نیت و نگاه مثبت وارد گفت‌وگوها شده‌اند. آنها به

این نتیجه رسیده‌اند که تنش‌ها هزینه‌های زیادی برای هر دو کشور دارد و تنش زدایی منافع تهران و ریاض را تأمین می‌کند. اما رقابت‌ها و اختلافات در سطح منطقه‌ای نیز همچنان ادامه دارد. وی افزود: هر کشوری اهداف، منافع و رویکردهای خاص خود را در منطقه دارد و این نشان می‌دهد که هنوز دو طرف بیش از اینکه منافع مشترکی را در منطقه متصور باشند، منافع خود را متعاض از یکدیگر می‌دانند. این موضوع

در حوزه‌های مختلف وجود دارد. البته بحران‌های منطقه‌ای نسبت به یک دهه گذشته کم‌تر شده و تنش‌ها کاهش یافته اما رقابت‌ها در بین ایران و عربستان هنوز تعیین‌کننده هستند. اسدی با اشاره به اینکه ایران و عربستان از نظر ساختارهای سیاسی و اهداف، دو کشور متفاوت هستند و سابقه تنش‌ی که در یک دهه اخیر بین دو کشور وجود داشته، سبب شده تا بی‌اعتمادی بین آنها تبدیل به موضوعی بسیار جدی شود گفت: این بی‌اعتمادی مانع از همکاری‌ها و رسیدن به یکسری توافقات و نتایج کلان می‌شود. در سطح بین‌المللی هم ما شاهد این هستیم که هنوز متغیرهایی وجود دارد که روابط ایران و عربستان متأثر از آن هستند. روابط بین ایران و غرب به نتیجه‌ای نرسیده

و تلاش‌های مذاکراتی برای احیای برجام و تنش‌هایی که در سطح بین‌المللی وجود دارد، مانع از این می‌شود که ایران و عربستان به صورت جدی به سمت یک توافق حرکت کنند. وی اضافه کرد: با توجه به اینکه افزایش تنش‌ها بین ایران و کشورهای غربی می‌تواند منجر به ایجاد منافع برای عربستان شود، احیای توافق هسته‌ای امکان‌ناست عربستان را از جهاتی دچار احساس خطر کند. این کارشناس مسائل عربستان با اشاره به اینکه نقش بازیگران دیگر را هم باید در نظر گرفت گفت: مثلاً اسرائیل که آن‌ها هم در واقع در پی مدیریت و تعارضات و منازعات در سطح منطقه‌ای هستند و نزدیکی بین ایران و کشورهای خلیج فارس را خیلی به نفع خود نمی‌دانند. اینها موفقه‌هایی هستند که در سطوح کلان، مانع از رسیدن به یک توافق نهایی بین ایران و عربستان شده است. او در ادامه توضیح داد: توافق

شود. یک اراده سیاسی از سمت دو طرف باید وجود داشته باشد که فارغ از تنش‌ها و تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای باشد. این لازمه رسیدن به توافق است. اما از آنجا که موفقه‌های بین‌المللی همچنان متغیرهای پویا و اثرگذاری هستند، دو طرف خودشان را در وضعیت حساس نمی‌کنند که بتوانند به یک توافق نهایی دست پیدا کنند. اسدی در پایان در مورد میانجیگری عراق نیز گفت: میانجیگری مقامات عراقی نقش مهمی در شروع و تداوم گفت‌وگوها بین ایران و عربستان داشته است. دولت عراق خود را به صورت پلی تصور می‌کند که می‌تواند بین ایران و کشورهای غربی یک اشتی ایجاد کند. البته میانجیگری‌های عراق هم محدودیت‌هایی دارد و آنها بیش از آنچه شاهد بودیم، ظرفیت و پتانسیلی ندارند که بتوانند در گفت‌وگوها پررنگ‌تر عمل کنند. هر کشور دیگری هم که بخواهد میانجیگری کند در همین سطح است و بعد می‌دانم که کسی انگیزه بیشتری داشته باشد. کشورهای قدرتمندتری چون روسیه و چین هم بعید می‌دانم انگیزه‌ای برای پرداختن به این مسائل داشته باشند.